

Uunga
Inatsisartunut ilaasortaq,
Aqqaluaq B. Egede
Inuit Ataqtigiit

**Sulisinnaanginneq siusinaartumillu pensionisiat pillugit § 37 naapertorlugu
apeqqummut nr. 2019-109-mut akissut**

25-02-2019
Suliap nr. 2019 - 5270
Akt. id. 10151054

Asasara Aqqaluaq B. Egede

Postboks 260
3900 Nuuk

Sulisinnaanginneq siusinaartumillu pensionisiat pillugit apeqqutinnut qjanaq.

Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Naqitanik nassitsigasuaat +299
34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**1. Inuit timimikkut takussaangitsumik takussaasumillu innarluuteqartut
nappaateqartulluunniit nakorsaniit allaniillu aalajangisartuniit siusinaarlutik
sulisinnaajunnaarnersiuteqalertussatut nalilerneqarsinnaangitsut inuunerup
sinnera sulisinnaajunnaarsimasut pillugu Naalakkersuisut qanoq
aaqqiissuteqarniarpat?**

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9. december 2015-imeersoq aqqutigalugu siusinaartumik pensionisiat malittarisassaqaartinneqarput. Kommunit tassaapput siusinaartumik pensionisiat pillugit suliassanik isumaginnittartut.

Siusinaartumik pensionisiat pillugit suliaqarnermi kommunip innuttaasoq sulisinnaassuseqarnersoq qulaajaaffigissavaa.

Innuttaasup sulisinnaassuseqanngilluinnarnera erseqqissumik takuneqarsinnaappat innuttaasoq nalinginnaasumik qulaajaaffigineqaranilu piginnaangorsaaqqinneqassanngilaq. Tamanna assersuutigalugu suliani innuttaasoq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissinneqarsimanerani pisinnaavoq.

Innuttaasoq sulisinnaassuseqarpat, taava kommunip innuttaasup sulisinnaassusaata patajaallisarneqarsinnaanera misilissavaa, assersuutigalugu qulaajaanikkut piginnaangorsaaqqinnikkullu.

Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut akuerineqarnermi itigartinneqarnermiluunniit nakorsap naliliinera atuuttanngilaq. Takussaangitsumik takussaasumilluunniit innarluuteqaraanni imaangilaq innuttaasoq sulisinnaassuseqanngitsoq.

Innuttaasoq timikkut tarnikkulluunniit pissuteqartumik ataavartumik sulisinnaangitsoq kommunip nalilerpagu, taava innuttaasoq siusinaartumik pensionisiaqalernissamut akuerineqarsinnaavoq. Innuttaasup sulisinnaanginnera ataavartuunngitsoq kommunip nalilerpagu, taava innuttaasoq siusinaartumik pensionisiaqalernissamut akuerineqarsinnaanngilaq.

- 2. Nakorsat aamma Majoriaq isumaginnittoqarfilluunniit inummik pineqartumik siusinaarluni sulisinnaajunnaarnersiuteqartariaqartutut inissisimasumut aalajangiinnaassuseqarnerat killeqartillugu inuit sulisinnaanngitsut eqqugaasarnerat sumit patsiseqarpa?**

Siuliani akissutigineqartut innersuussutigineqarput.

- 3. Kommunit inatsisinik malinnittussaannerat pissusissamisoorpoq, inatsisilli inuit atugaannut naapertuutinnngitsumik atuussimappata, soorlu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalertariaqavissut nalilersuinermit toqqaannartumik erseqqissumillu nappaatitut nalilernerqarsinnaanngitsut qanoq inatsisitigut ikiorserneqarsinnaappat. Inuit taakku qanoq inatsisitigut ikiorserneqarsinnaappat?**

Siuliani akissutigineqartut innersuussutigineqarput.

- 4. Inuk timimigut innarlarsimasoq sulisinnaanngitsoq uppersarneqarsinnaanngitsumik nappaatilik meeraqarsimaguni aningaasarsiorfeqarsinnaananilu meeqqanik arsaarneqarnermik imaluunniit inigisamiit anisitaanermik allatigulluunniit eqqornerlunneqartassanngippat inatsisit sutigut aaqqitassartaqarpat?**

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 26. juni 2017-imeersumi § 21 naapertorlugu inoqutigiinnut meerartalinnut tunngatillugu, meeqqap immikkut pisariaqartitsineranut annertuumik tamanna pingaaruteqartutut isigineqarpat, kommunalbestyrelsep ikiorsiinissamik suliniuteqarnissaq aalajangissavaa. § 21, imm. 4 malillugu kommunalbestyrelse allatut ittumik tapersiinissamik neqerooruteqarnissamut periarfissaqarpoq, matumani aningaasatigut ikiorsiinissamik neqerooruteqarneq ilanngullugu, taamaaliorneq angerlarsimaffiup avataanut inissiinissap pinngitsoortinnissaannut imaluunniit pitsaaliornissaanut pisariaqarpat, assersuutigalugu inigisamut akiliisarnermi akiitsoqalersimaneq pissutigalugu imaluunniit inigisamut akiliutissap tulliuuttup akilernissaanut akissaqannginneq il.il. pissutigalugit inigisamit anisitaanissami aarlerinartorsiortoqarnerani. Aammattaaq pisortanit ikiorsiisarneq pillugu inatsisit innersuussutigineqarput, taakku malillugit innuttaasoq, immiut ilaqtutaminullu pilersuisinnaanngikkuni, ikiorserneqarnissamik qinnuteqarsinnaavoq.

- 5. Kommunini inuit ikigisassaanngitsut timimikkut ersinngitsumik nappaatillit, innarluutillit imaluunniit ajoqusersimasut inuiaqatigiinni pisinnaatitaaffimmikkut ikiorserneqarnissaminnullu periarfissaarussimasutut inissisimasut pillugit aaqqiisoqartariaqavinnera Naalakkersuisut qanoq aaqqiissuteqarfiginiarpaat?**

Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiisa patajaallisarneqarnissaannut aaqqiissutissat pillugit apeqqut innersuussippat, taava Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut inatsisissatut siunnersuummi nutaami, inummumut innarluutilimmum tapersiissutit annertuumik pisinnaatitaaffinnik pissuteqarmata.

Sulianut tunngasunut inuit innarluutillit pitsaanagerusumik neqeroorfigineqartarnissaannut aaqqiissutissanik qulakkeerinnittarnissamut apeqqut innersuussippat, taava Naalakkersuisut ilisimatitsissutigissavaat innuttaasut innarluutillit Pissassarfimmi – inunnut innarluutilinnut sullissivimmi nunamut tamarmut atuuttumi, inunnut

ataasiakkaanut aaqqissuussamik ingerlatsinernut peqataanissaminnut periarfissaqarmata.

Inunnut innarluutilinnut, ataavartumik sulisinnaanerminnik annikillisisimasunut, aningaasaqarnikkut naammattumik inuuniutissaqarnissaannut aaqqiissutissat qulakkeernissaannut apeqqut innersuussippat, qulaani akissutit innersuussutigineqarput.

6. Inuit siusinaartumik sulisinnaajunnaarsimasutut inissisimasut ukiorpassuarni nikeriarnaveeqqasimappata aalajangiisoqarsinnaanngippallu tamanna suliassap inaarneqarsinnaanngitsutut inissiinnartarneranik kinguneqartartoq qanoq ilisamik aaqinneqarsinnaanera pillugu Naalackersuinikkut pilersaaruteqartoqarpa?

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu innuttaasut siusinaartumik pensionisiaqartut inatsisillu atuutilernerata ulloq 1. juli 2016-ip kingorna suli 60-inik ukioqalersimannngitsut ukiut tallimat ingerlaneranni sulisinnaassusaat nalilersuiffigeqqinneqassaaq, tassa kingusinnerpaamik ulloq 1. juli 2021. Innuttaasut siusinaartumik pensionisiaqartut inatsisillu atuutilernerata kingorna 60-inik ukioqalereersimasut sulisinnaassutsimik naliliiffigineqaqqinnissaa namminneerlutik qinersinnaavaat.

Innuttaasut 60-it inorlugit ukiullit siusinaartumik pensionisiaqartinneqalersut malittarisassat nutaat malillugit kingusinnerpaamik ukiut tallimat qaangiukkaangata sulisinnaassusaat naliliiffigeqqinneqartassaaq.

Siuliani akissutigineqartut aamma innersuussutigineqarput.

Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermik aaqqissuusseqqinneq nalilersorlugu Naalackersuisut aallartereerput. Ilaatigut siusinaartumik pensionisiat pillugit sulianik kommunit sullissigaangamik qanoq suleriuseqartarnersut aamma siusinaartumik pensionisitsisarnerup aaqqissuuteqqinnerata atuutilersinneqarnera qanoq patajaallisarneqarsinnaanersoq pillugu kaammattuutit nalilersuinaaermi isisiginiarneqassapput.

Kommunit siusinaartumik pensionisiat pillugit inatsimmik aqutsinerat maannakkorpiaq nakkutilliiffigineqaleruttoq, kiisalu nakkutilliineq pillugu nalunaarusiat kommuninut ataasiakkaanut nassiutassat suliarineqarput. Siusinaartumik pensionisiat pillugit inatsimmut aamma pisortat ingerlatsiviini sulianik suliarinnittarnermut inatsimmut naapertuutinnngitsunik pisoqarpat, taakku pillugit kommune ilisimatinneqassaaq. Tamatuma kingorna kommune pissutsinik taakkuninnga aaqqiiviginnissaaq. Aamma taakkuninnga ilaatigut ilaapput "suliat aalajangiivigineqarsimannngitsut".

Nakkutilliinerit taakku siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermik aaqqissuusseqqinnerup nalilersuiffigineqarneranut tapertaassapput.

7. Inuit nunatsinniit nunatta avataanut nuuttarnerat ilaatigut nunatsinni ikiorserneqarsinnaanngitsutut inissisimatinneqartarnertik tunngavigisaraat Naalackersuisuniit uppersarneqarsinnaavaa?

Innuttaasut ikiorserneqarsinnaannginnertik pissutigalugu nunatsinniit nuuttartut qassiunersut pillugit Naalakkersuisut nalunaarusianik peqanngillat, tassami kommunit tassaammata innuttaasut ikiorneqarnissamik ujartuineranni sulianik suliarinnittartut.

8. Timimigut nappaatilik sulisinnaassuseqanngitsoq nakorsamiillu uppersaammik pigisaqartoq Majoriamiit suleqatigineqarsimangikkuni imaluunniit inuk pineqartoq naammaginartumik peqataasimangitsutut nalilerneqarpat, taava ilumoorpa siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqartut akuerineqarsinnaajunnaartartoq?

Siusinaartumik pensionisiat pillugit suliaqarnermi kommunip innuttaasoq sulisinnaassuseqarnerisooq qulaajaaffigissavaa.

Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut akuerineqarnermi itigartinneqarnermiluunniit nakorsap naliliinera atuuttanngilaq.

Nakorsap naliliinera sullissinerup ilaatut ilaatinneqartarpoq, soorlu assersuutigalugu piginnaasaqarfiit ilaatinneqartartut. Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 30. juni 2016-imeersumi § 6 malillugu ataatsimut nalilersuineq tunngavigalugu sulisinnaassuseq, sulisinnaassutsip annertussusaa siusinaartumillu pensionisiassat aalajangiiffigineqartarput.

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 15, 30. juni 2016-imeersumi §§ 15-16 malillugit innuttaasoq siusinaartumik pensionisiaqalernissamik qinnuteqartoq imaluunniit sulisinnaassutsiminik naliliiffigineqartussa qisussaavoq suliap suliarineqarneranut peqataanissamut paasissutissiinissamullu. Tassani assersuutigalugu ataatsimiinnernut, qulaajaanernut assigisaannullu peqataanissaq pineqarpoq.

Innuttaasoq nammineq pisuussutigisaminik suliap suliarineqarneranut peqataanngippat paasissutissiinngippallu pineqartoq siusinaartumik pensionisiaqalernissamut itigartinneqarsinnaavoq imaluunniit siusinaartumik pensionisiassai tunniunneqartarunnaarsinnaapput. Siusinaartumik pensionisiaqartoq suliap suliarineqarneranut peqataaqqitalerpat paasissutisseeqqitalerpallu (§§15-16) siusinaartumik pensionisiassat tunniunneqaqqittalissapput.

9. Nakorsaq inummik sulisinnaanngitsutut nalileriigaanik pisortat allaffissornikkut piumasaqaataannik pisussaaffittut isigineqartut naammassineqarsimangippata taava imaappa sulisinnaajunnaarnerisuteqartut nalilerneqarsinnaanngitsoq?

Siuliani akissutigineqartut innersuussutigineqarput.

10. Suna patsisaava inuk sulisinnaanngitsutut nakorsap naliligaa Majoriamut isumaginninnermullu immikkoortorta qarfinnut assigisaannullu saaffigineqattaqqaartariaqartarnera?

Siuliani akissutigineqartut innersuussutigineqarput.

11. Siusinaarluni sulisinnaajunnaarnerisuteqalernissamik qinnuteqaateqartup piffissaq sivisoorujussuaq atorlugu aalajangiiffiginialuusaartarnera sukkanerulissappat inatsimmi qanoq aqqiisoqarsinnaava?

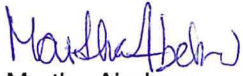
Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut akuerisaaniaraanni ataavartumik sulisinnaassuseqanngittariaqarpoq. Innuttaasoq sulisinnaassuseqarnersoq kommunip qulaajaaffigissavaa.

Siusinaartumik pensionisiat pillugit suliassat ilaat annertusinnaapput piffissamillu atuiffiusinnaallutik.

Naalakkersuisut siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermik nalilersuinerminni siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermik kommunit suleriaasiat ilaatigut samminiarpaat.

Siuliani akissutigineqartut innersuussutigineqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Abelsen